

EESTI KEELE GRAMMATIKA
TABELITES

EESTI KEELE GRAMMATIKA TABELITES
ГРАММАТИКА ЭСТОНСКОГО ЯЗЫКА В ТАБЛИЦАХ

Koostaja: Aino Siirak

Kinnitanud Riigi Kooliamet

ISBN - 9985-809-05-X

© Kirjastuse AS "Pangloss"
Tallinn 1994

All rights reserved

EESSÕNA

Brošüür sisaldab 26 keeletabelit muukeelse põhikooli ja gümnaasiumi eesti keele programmi põhiteemadel.

Teadlik-kommunikatiivse õppemeetodi raames peetakse oluliseks keelematerjali süsteemset omandamist. Keeletabelid aitavad selleks kindlasti kaasa.

Keeletabelite järgi on võimalik arendada õpilastes järgmisi õpioskusi:

1) tunnuste (käände- ja pöördelõppude, liidete jm.) eristamist keelendites;

2) rühmitamist konkreetsete tunnuste järgi;

3) võrdlemist ja vastandamist;

4) reeglite tuletamist ja sõnastamist.

Keeletabelid on kasutatavad õpetamise-õppimise kõigil etappidel ja tasanditel. Õpetaja kasutab neid õpitava keelenähtuse esmasel tutvustamisel, õpilased aga teatmematerjalina iseseisva töö puhul, õpitu üldistamisel ja kordamisel.

Keeletabelite kasutamiseks võib soovitada järgmisi töövõtteid:

1. Õpilased vaatlevad tabelit iseseisvalt, seejärel leiavad, millise keelenähtuse selgitamiseks on antud keeletabel esitatud ning sõnastavad reegli (reeglid).

2. Õpilased jätavad meelde tabeli sisu: kordavad kooris, rühmadena ja individuaalselt. Pinginaabrid kontrollivad teineteist trükitud tabeli järgi.

3. Tabeliga töötatakse asendustabeli põhimõttel. Tabelis toodud näiteid asendavad õpilased omapoolsetega.

4. Õpilased õpivad tabeli sisu pähe, kirjutavad selle mälu järgi vihikusse, kontrollivad töö õigsust trükitud tabeli järgi.

5. Õpilased täidavad vastavasisulisi keeleharjutusi õpikust või töövihikus, kasutades tabelit teatmematerjalina.

6. Õpilased kirjutavad keeleharjutuse iseseisvalt vihikusse. Töö lõppedes kontrollivad töö õigsust tabeli järgi.

Aino Siirak

KÄÄNAMINE AINSUSES
СКЛОНЕНИЕ В ЕДИНСТВЕННОМ ЧИСЛЕ

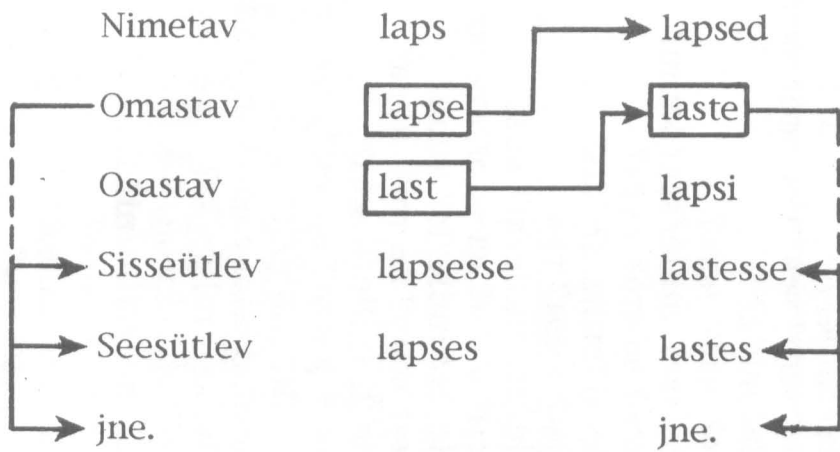
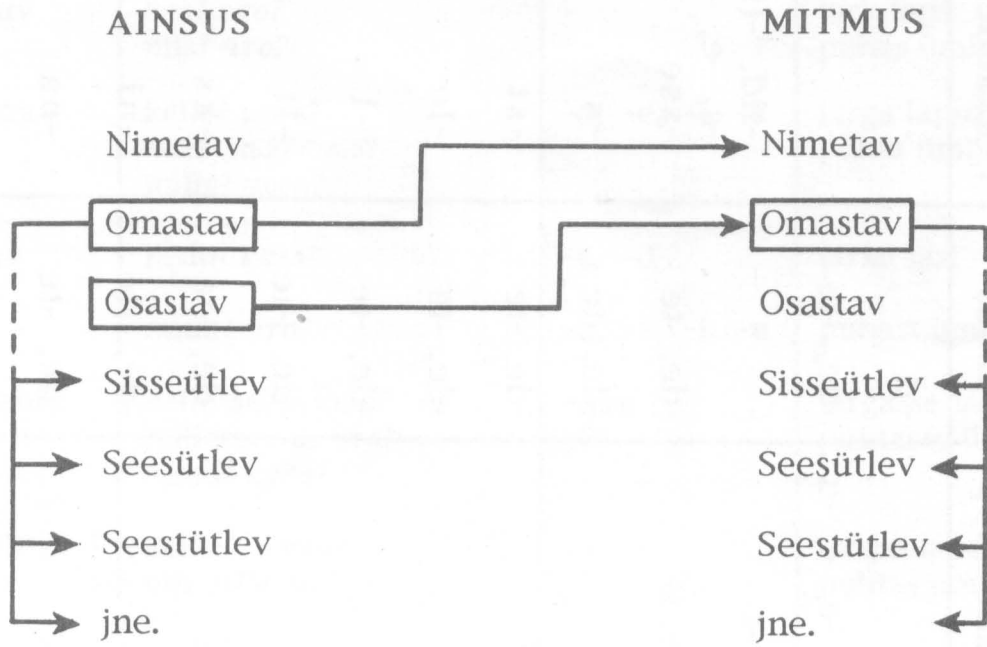
Kääne	Küsimused	Käändelõpp	Näited
Nimetav	kes? кто? mis? что?	-	tark laps puhas ümbrik
Omastav	kelle? кого? чей? чья? чьё? mille? чего?	-a, -e, -i, -u	targa lapse puhta ümbriku
Osastav	keda? кого? mida? что?	-t, -d -a, -e, -i, -u	tarka last puhast ümbrikut
Sisseütlev	kellesse? в кого? millesse? во что? kuhu? куда?	-sse -Ø	targasse lapsesse puhtasse ümbrikusse
Seesütlev	kelles? в ком? milles? в чём? kus? где?	-s	targas lapses puhtas ümbrikus
Seestütlev	kellest? о ком? millest? о чём? из чего? kust? откуда?	-st	targast lapsest puhtast ümbrikust
Alaleütlev	kellele? кому? millele? чему? на что? kuhu? на что?	-le	targale lapsele puhtale ümbrikule
Alalütlev	kellel? у кого? millel? у чего? kus? на чём?	-l	targal lapsel puhtal ümbrikul
Alaltütlev	kellelt? от кого? millelt? от чего? kust? откуда?	-lt	targalt lapselt puhtalt ümbrikult
Saav	kelleks? (статья) кем? milleks? чем? для чего? зачем?	-ks	targaks lapseks puhtaks ümbrikuks
Rajav	kelleni? до кого? milleni? до чего?	-ni	targa lapseni puhta ümbrikuni
Olev	kellena? кем? millena? чем?	-na	targa lapsena puhta ümbrikuna
Ilmaütlev	kelleta? без кого? milleta? без чего?	-ta	targa lapseta puhta ümbrikuta
Kaasaütlev	kellega? с кем? milleta? с чем? чем?	-ga	targa lapsega puhta ümbrikuga

К Ä Ä Н Е Т Е Т А В Е Л

ТАБЛИЦА ПАДЕЖЕЙ

Kääne	Küsimused	Ainsus Käändelõpp	Mitmus Tunnus	Käändelõpp
Nimetav	kes? mis? кто? что?	-	-d	-
Omastav	kelle? mille/? кого? чего? чей? чья? чьё? чьи?	-a, -e, -i, -u	-de, -te	-
Osastav	keda? mida? кого? что? чего?	-d, -t	-	-sid, -(i)d, -a, -e, -i, -u
Sisseütlev	kelle/sse? mille/sse? kuhu? в кого? во что? куда?	-sse, Ø	-de, -te	-sse
Seesütlev	kelle/s? mille/s? kus? в ком? в чём? где?	-s	-de, -te	-s
Seestütlev	kelle/st? mille/st? kust? о ком? о чём? из чего? откуда?	-st	-de, -te	-st
Alaleütlev	kelle/le? mille/le? kuhu? кому? чему? на что? куда?	-le	-de, -te	-le
Alalütlev	kelle/l? mille/l? kus? у кого? у чего? на чём? где?	-l	-de, -te	-l
Alaltütlev	kelle/lt? mille/lt? kust? от кого? от чего? с чего? откуда?	-lt	-de, -te	-lt
Saav	kelle/ks?/mille/ks? стать кем? каким? чем?	-ks	-de, -te	-ks
Rajav	kelle/ni? mille/ni? до кого? до чего?	-ni	-de, -te	-ni
Olev	kelle/na? mille/na? быть кем? чем? каким?	-na	-de, -te	-na
Ilmaütlev	kelle/ta? mille/ta? без кого? без чего?	-ta	-de, -te	-ta
Kaasaütlev	kelle/ga? mille/ga? с кем? с чем? чем?	-ga	-de, -te	-ga

KÄÄNETEVÄHELISED SEOSSED ВЗАИМОСВЯЗЬ ПАДЕЖЕЙ

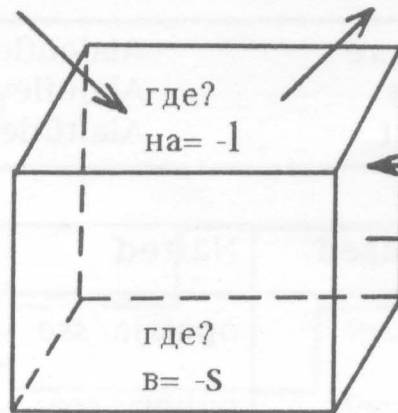
**KONAKÄÄNDED
МЕСТНЫЕ ПАДЕЖИ**

Sisseütlev	-sse	Alaleütlev	-le
Seesütlev	-s	Alalütlev	-l
Seestütlev	-st	Alaltütlev	-lt

Kääne	Küsimused	Näited	Käändelõpp
Sisseütlev	kelle/ <i>sse?</i> в кого?	õpetaja/ <i>sse</i>	-sse
	mille/ <i>sse?</i> во что?	paberi/ <i>sse</i>	-sse
	kuhu? куда?	Tartu/ <i>sse</i>	-sse
Seesütlev	kelle/ <i>s?</i> в ком?	õpetaja/ <i>s</i>	-s
	mille/ <i>s?</i> в чём?	paberi/ <i>s</i>	-s
	kus? где?	Tartu/ <i>s</i>	-s
Seestütlev	kelle/ <i>st?</i> о ком?	õpetaja/ <i>st</i>	-st
	mille/ <i>st?</i> о чём?	paberi/ <i>st</i>	-st
	kust? из чего? откуда?	Tartu/ <i>st</i>	-st
Alaleütlev	kelle/ <i>le?</i> кому?	õpetaja/ <i>le</i>	-le
	mille/ <i>le?</i> чему? на что?	paberi/ <i>le</i>	-le
	kuhu? куда?	Saaremaa/ <i>le</i>	-le
Alalütlev	kelle/ <i>l?</i> у кого?	õpetaja/ <i>l</i>	-l
	mille/ <i>l?</i> у чего?	paberi/ <i>l</i>	-l
	kus? где?	Saaremaa/ <i>l</i>	-l
Alaltütlev	kelle/ <i>lt?</i> от кого?	õpetaja/ <i>lt</i>	-lt
	mille/ <i>lt?</i> от чего?	paberi/ <i>lt</i>	-lt
	kust? с чего? откуда?	Saaremaa/ <i>lt</i>	-lt

куда?
на = -le

откуда?
с = -lt

kasti/le
kasti/l
kasti/lt

kasti/sse = kasti
kasti/s
kasti/st

AINSUSE OSASTAV
ПАРТИТИВ ЕДИНСТВЕННОГО ЧИСЛА

	- t
AINSUSE OSASTAV <i>Keda? Mida?</i>	- d
<i>Koro? Что?/Коро? Черо?</i>	-a, -e, -i, -u

Nimetav kääne
Kes? Mis?

Omastav kääne
Kelle? Mille?

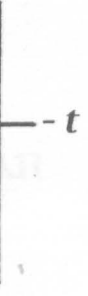
Osastav kääne
Keda? Mida?

OSASTAVA KÄÄNDE LÕPP - t

õpetaja
kalur
kevad
uus
inimene
tööline
sõprus
mälestus

õpetaja
kaluri
kevade
uue
inimese
töölise
sõpruse
mälestuse

õpetajat
kalurit
kevadet
uut
inimest
töölist
sõprust
mälestust

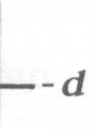

OSASTAVA KÄÄNDE LÕPP - d

maa
tee
hea
või

maa
tee
hea
või

maad
teed
head
võid

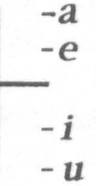

OSASTAVA KÄÄNDE LÕPUS -a, -e, -i, -u.

leib
leht
kukk
poiss
lipp

leiva
lehe
kuke
poisi
lipu

leiba
lehte
kukke
poissi
lippu

TÄISHÄÄLIKUGA LÕPPEV MITMUSE OSASTAV
ПАРТИТИВ, ОКОНЧИВАЮЩИЙСЯ НА ГЛАСНЫЙ

AINSUSE
OSASTAV

MITMUSE
OSASTAV

e	→	i	lille - palju lilli	pilve - palju pilvi
i	→	e	roosi - palju roose	nelki - palju nelke
u	→	e	laulu - palju laule	ahju - palju ahje
a	→	u	linna - palju linnu	õuna - palju õunu
	→	i	koera - palju koeri	päeva - palju päevi
	→	e	muna - palju mune	toa - palju tube

SIHITISE KÄÄNDED
ПАДЕЖИ, ВЫРАЖАЮЩИЕ ДОПОЛНЕНИЕ

AINSUS

MITMUS

nimetav

nimetav

õeldis käskivas kõneviisis
 või umbsikulises tegumoes
 lõpetatud või tulevikus kindlasti
 lõpetatava tegevuse korral

SIHITIS

omastav

osastav

osastav

lõpetamata kestva ja korduva tegevuse
 korral, ka umbisikulises tegumoes;
 eituse puhul

Osta ajaleht (nim.)!
 Osta ajalehed (nim.)!

Ma ostan ajalehte (osast.).
 Ma ei osta ajalehte (osast.).

Ma ostsin ajalehe (om.).
 Ma ostsin ajalehed (nim.).

Ostetakse ajaleht (nim.).
 Ostetakse ajalehed (nim.).

Ma ostan ajalehti (osast.).
 Ostetakse ajalehti (osast.).

PÕÖRAMINE OLEVIKUS СПРЯЖЕНИЕ В НАСТОЯЩЕМ ВРЕМЕНИ

основа + личное окончание = форма настоящего времени

palu/ma - просить

ma palu + n	ma	}	ei palu
sa palu + d	sa		
ta palu + b	ta		
me palu + me	me		
te palu + te	te		
nad palu + vad	nad		

aru **saa/ma** - понимать

ma saa + n aru	ma	}	ei saa aru
sa saa + d aru	sa		
ta saa + b aru	ta		
me saa + me aru	me		
te saa + te aru	te		
nad saa + vad aru	nad		

OLEVIK НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

Kindel kõneviis
Изъявительное наклонение

Ma tutvu/n vanalinnaga
Sa tutvu/d kesklinnaga
Ta tutvu/b pealinnaga
Me tutvu/me äärelinnaga
Te tutvu/te aedlinnaga
Nad tutvu/vad Toompeaga

Ma, sa ... ei tutvu

Tingiv kõneviis
Условное наклонение

Ma tutvu/ksi/n (tutvu/ks) Kadrioruga
Sa tutvu/ksi/d (tutvu/ks) Linnahalliga
Ta tutvu/ks botaanikaaiaga
Me tutvu/ksi/me (tutvu/ks) temaga
Te tutvu/ksi/te (tutvu/ks) kaardiga
Nad tutvu/ksi/d (tutvu/ks) sinuga

Ma, sa ... ei tutvu/ks

MINEVIKU AJAD
ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

Lihtminevik	Täisminevik	Enneminetik
-si, -s, -i	olen + -nud	olin + -nud
Ma uju/si/n Ma tul/i/n Ma võistle/si/n	Ma olen uju/nud Ma olen tul/nud Ma olen võistel/nud	Ma olin uju/nud Ma olin tul/nud Ma olin võistel/nud
Sa uju/si/d Sa tul/i/d Sa võistle/si/d	Sa oled uju/nud Sa oled tul/nud Sa oled võistel/nud	Sa olid uju/nud Sa olid tul/nud Sa olid võistel/nud
Ta uju/s Ta tul/i Ta võistle/s	Ta on uju/nud Ta on tul/nud Ta on võistel/nud	Ta oli uju/nud Ta oli tul/nud Ta oli võistel/nud
Me uju/si/me Me tul/i/me Me võistle/si/me	Me oleme uju/nud Me oleme tul/nud Ma olen võistel/nud	Me olime uju/nud Me olime tul/nud Me olime võistel/nud
Te uju/si/te Ta tul/i Ta võistle/s	Te olete uju/nud Te olete tul/nud Te olete võistel/nud	Te olite uju/nud Te olite tul/nud Te olite võistel/nud
Nad uju/si/d Nad tul/i/d Nad võistle/si/d	Nad on uju/nud Nad on tul/nud Nad on võistel/nud	Nad olid uju/nud Nad olid tul/nud Nad olid võistel/nud
Ma Sa uju/nud Ta ei tul/nud Me võistel/nud Te Nad	Ma Sa uju/nud Ta ei ole tul/nud Me võistel/nud Te Nad	Ma Sa uju/nud Ta ei olnud tul/nud Me võistel/nud Te Nad

I-MINEVIK

ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ, ОБРАЗУЕМОЕ СУФФИКСОМ -I

saa/ma

too/ma

ole/ma

УТВЕРЖДЕНИЕ:

ma	sa i n	tõ i n	ol i n
sa	sa i d	tõ i d	ol i d
ta	sa i	tõ i	ol i
me	sa i me	tõ i me	ol i me
te	sa i te	tõ i te	ol i te
nad	sa i d	tõ i d	ol i d

ОТРИЦАНИЕ:

ma	} ei saanud	ei toonud	ei olnud
sa			
ta			
me			
te			
nad			

Таким же образом склоняются глаголы:

jää/ma, söö/ma, joo/ma, tule/ma, pane/ma,
pese/ma, sure/ma, näge/ma, tege/ma

TEGUSÕNA PÕÖRAMINE
 JA KÄSKIVA KÕNEVIISI VORMIDE MOODUSTAMINE
 СПРЯЖЕНИЕ ГЛАГОЛОВ
 И ОБРАЗОВАНИЕ ФОРМ ПОВЕЛИТЕЛЬНОГО НАКЛОНЕНИЯ

I. Astmevahelduseta tegusõnad
 Глаголы без чередования

helista/ <i>ma</i>	helista/ <i>da</i>	helista/ <i>n</i>
ma helista/ <i>si/n</i> sa helista/ <i>si/d</i> ta helista/ <i>s</i> me helista/ <i>si/me</i> te helista/ <i>si/te</i> nad helista/ <i>si/d</i>	1) <u>ei</u> helista/ <i>nud</i> 2) helista/ <i>ge!</i> <u>ärge</u> helista/ <i>ge!</i>	1) helista/ <i>n</i> helista/ <i>d</i> helista/ <i>b</i> helista/ <i>me</i> helista/ <i>te</i> helista/ <i>vad</i> 2) ma, sa, ta... <u>ei</u> helista 3) helista! 4) <u>ära</u> helista!

TEGUSÕNA PÕÖRAMINE
 JA KÄSKIVA KÕNEVIISI VORMIDE MOODUSTAMINE
 СПРЯЖЕНИЕ ГЛАГОЛОВ
 И ОБРАЗОВАНИЕ ФОРМ ПОВЕЛИТЕЛЬНОГО НАКЛОНЕНИЯ

II. Astmevaheldusega tegusõnad
 Глаголы с чередованием

puhka/ <i>ma</i>	puha/ <i>ta</i>	puhka/ <i>n</i>
ma puhka/ <i>si/n</i> sa puhka/ <i>si/d</i> ta puhka/ <i>s</i> me puhka/ <i>si/me</i> te puhka/ <i>si/te</i> nad puhka/ <i>si/d</i>	1) <u>ei</u> puha/ <i>nud</i> 2) puha/ <i>ke!</i> 3) <u>ärge</u> puha/ <i>ke!</i>	1) puhka/ <i>n</i> puhka/ <i>d</i> puhka/ <i>b</i> puhka/ <i>me</i> puhka/ <i>te</i> puhka/ <i>vad</i> 2) ma, sa, ta... <u>ei</u> puhka 3) puhka! 4) <u>ära</u> puhka!

**TEGUSÕNA PÕÖRAMINE
JA KÄSKIVA KÕNEVIISI VORMIDE MOODUSTAMINE
СПРЯЖЕНИЕ ГЛАГОЛОВ
И ОБРАЗОВАНИЕ ФОРМ ПОВЕЛИТЕЛЬНОГО НАКЛОНЕНИЯ**

**III. Ühendtegasõna pööramine
Спряжение составных глаголов**

Pöörake tähelepanu sõnade järjekorrale!
Обратите внимание на порядок слов!

ette kujuta/ <i>ma</i>	ette kujuta/ <i>da</i>	kujuta/ <i>n</i> ette
1) ma kujuta/ <i>si/n</i> ette sa kujuta/ <i>si/d</i> ette ta kujuta/ <i>s</i> ette me kujuta/ <i>si/me</i> ette te kujuta/ <i>si/te</i> ette nad kujuta/ <i>si/d</i> ette	1) ma, sa, ta... <u>ei</u> kujuta/ <i>nud</i> ette 2) kujuta/ <i>ge</i> ette! 3) <u>ärge</u> kujuta/ <i>ge</i> ette!	1) ma kujuta/ <i>n</i> ette sa kujuta/ <i>d</i> ette ta kujuta/ <i>b</i> ette me kujuta/ <i>me</i> ette te kujuta/ <i>te</i> ette nad kujuta/ <i>vad</i> ette 2) ma, sa, ta... <u>ei</u> kujuta ette 3) kujuta ette! 4) <u>ära</u> kujuta ette!

**TEGUSÕNA PÕHIVORMID
ОСНОВНЫЕ ФОРМЫ ГЛАГОЛА**

<i>ma</i> - infinitiiv	<i>da</i> - infinitiiv	Olevik
õppi/ <i>ma</i> , kukku/ <i>ma</i> hüppa/ <i>ma</i> , viska/ <i>ma</i>	õppi/ <i>da</i> , kukku/ <i>da</i> hüpa/ <i>ta</i> , visa/ <i>ta</i>	õpi/ <i>n</i> , kuku/ <i>n</i> hüppa/ <i>n</i> , viska/ <i>n</i>
Kindla kõneviisi lihtmineviku jaatav kõne õppi/ <i>si/n</i> , kukku/ <i>si/n</i> hüppa/ <i>si/n</i> , viska/ <i>si/n</i>	Kindla kõneviisi lihtmineviku eitav kõne ei õppi/ <i>nud</i> ei kukku/ <i>nud</i> ei hüpa/ <i>nud</i> ei visa/ <i>nud</i>	Kindla kõneviisi oleviku eitav kõne õpi/ <i>n</i> ei õpi kuku/ <i>n</i> ei kuku hüppa/ <i>a/n</i> ei hüppa viska/ <i>n</i> ei viska
	Käskiv kõneviis Mitmuse 2. pööre Õppi/ <i>ge!</i> Kukku/ <i>ge!</i> Hüpa/ <i>ke!</i> Visa/ <i>ke!</i> Ärge õppi/ <i>ge!</i> Ärge kukku/ <i>ge!</i> Ärge hüpa/ <i>ke!</i> Ärge visa/ <i>ke!</i>	Käskiv kõneviis Ainsuse 2. pööre Õpi! Kuku! Hüppa! Viska! Ära õpi! Ära kuku! Ära hüppa! Ära viska!

TEGUSÕNA PÕHIVORMID JA NENDEST MOODUSTATAVAD TEISED TEGUSÕNA VORMID
 ОСНОВНЫЕ ФОРМЫ ГЛАГОЛА И ФОРМЫ, ОБРАЗУЕМЫЕ ОТ НИХ

<i>ma</i> - infinitiiv	<i>da</i> - infinitiiv	Kindla kõneviisi olevik	<i>tud</i> - kesksõna
<p>õppi/<i>ma</i></p> <p>õppi/<i>si/n</i> õppi/<i>si/d</i> õppi/<i>s</i> õppi/<i>si/me</i> õppi/<i>si/te</i> õppi/<i>si/d</i></p> <p>ma, sa ... jne. õppi/<i>vat</i></p> <p>õppi/<i>v</i></p>	<p>õppi/<i>da</i></p> <p>olen, olin õppi/<i>nud</i> oled, olid õppi/<i>nud</i> on, oli õppi/<i>nud</i> oleme, olime õppi/<i>nud</i> olete, olite õppi/<i>nud</i> on, olid õppi/<i>nud</i> ei ole, ei olnud õppi/<i>nud</i></p> <p>õppi/<i>ge!</i> ärge õppi/<i>ge!</i></p> <p>õppi/<i>nud</i></p>	<p>õpi/<i>n</i> õpi/<i>d</i> õpi/<i>b</i> õpi/<i>me</i> õpi/<i>te</i> õpi/<i>vad</i></p> <p>õpi/<i>n</i> õpi/<i>ksi/n</i> õpi/<i>ksi/d</i> õpi/<i>ks</i> õpi/<i>ksi/me</i> õpi/<i>ksi/te</i> õpi/<i>ksi/d</i></p> <p>õpi! ära õpi!</p>	<p>õpi/<i>tud</i></p> <p>õpi/<i>ta/kse</i> ei õpi/<i>ta</i> õpi/<i>ti</i> ei õpi/<i>tud</i></p>
<p>1) lihtminevik</p> <p>2) kaudne kõneviis</p> <p>3) <i>v</i> - kesksõna</p>	<p>1) täis- ja ennemineviku kõik pöörded</p> <p>2) käsikiva kõneviisi mitmuse 2.pööre</p> <p>3) <i>nud</i> - kesksõna</p>	<p>1) oleviku kõik pöörded</p> <p>2) tingiva kõneviisi vormid</p> <p>3) käsikiva kõneviisi ainsuse 2. pööre</p>	<p>1) kõik umbisikulise tegumoe vormid</p>

UMBISIKULINE TEGUMOOD
НЕОПРЕДЕЛЕННО-ЛИЧНЫЕ ФОРМЫ

OLEVIK

räägi/tud

räägi+ta+kse
ei räägi+ta

laul/dud

laul+da+kse
ei laul+da

Tunnis räägitakse eesti keelt.
Tunnis ei räägita juttu.
Pidulikel puhkudel lauldakse hünni.
Siin hünni ei laulda.

MINEVIK

räägi/tud

räägi+ti
ei räägi+tud

laul/dud

laul+di
ei laul+dud

Tunnis räägiti Juhan Liivist.
Tunnis ei räägitud luulest.
Sellel koosolekul lauldi hünni.
Seal hünni ei lauldud.

MA- JA DA-INFINITIIVI KASUTAMINE ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МА- И ДА-ИНФИНИТИВА

-ma

ma-infinitiivi kasutame koos
sõnadega:

pidama:	pean koristama, pidime minema, peame sööma
hakkama:	hakkan õppima, hakkas õmblema, hakkavad kirjutama
minema:	lähen reisima, lähme ujuma, läksid matkama
tulema:	tulen mängima, tule vaatama, tuleme tantsima
kutsuma:	kutsun jooksuma, kutsub suplema, kutsus päevitama
saatma:	saadan helistama, saadab õppima, saatsime tutvuma
õppima:	õpin pildistama, õpime kuduma, õpivad suusatama
jääma:	jään ootama, jääme harjutama, olen jäänud töötama

-da, -ta, -a

da-infinitiivi kasutame koos
sõnadega:

tahtma:	tahan uskuda, tahaksin juua, tahetakse kuulata
soovima:	soovime kuulata, soovitakse vaadata, ei soovinud puhata
võima:	võin ütelda, võin rääkida, võiksin laulda
oskama:	oskan tõlkida, oskame küpsetada, ei oska vastata
püüdma:	püüan aru saada, püüame teha, püütakse unustada
lubama:	luban tuua, lubasime kohtuda, lubasid anda
armastama:	armastan laulda, armastas olla, ei armasta lugeda
on vaja:	on vaja sõita trammiga, oleks vaja aidata
on tarvis:	on tarvis arutada, oleks tarvis einestada
mulle meeldib:	mulle meeldib esineda, talle meeldiks võistelda
on hea:	on hea mõtelda, oleks hea kokku leppida
on raske:	on raske unustada, oleks raske leida
on igav:	on igav kuulata, oleks igav töötada
tuleb:	tuleb kinkida, tuleks keelduda
on kahju:	on kahju ära minna, oleks kahju lahkuda

ERINEVUSED REKTSIOONIS
РАЗЛИЧИЯ В УПРАВЛЕНИИ

abistama keda? ПОМОГАТЬ КОМУ?	abistan sõpra
arvestama keda? mida? СЧИТАТЬСЯ С КЕМ?	arvestan venda
käima kus? ХОДИТЬ КУДА?	käin turul, kinos
liituma kellega? ПРИСОЕДИНЯТЬСЯ К КОМУ?	liitusime teistega
küsima kellelt? СПРАШИВАТЬ КОГО?	küsi õpetajalt
tervitava keda? ЗДОРОВАТЬСЯ С КЕМ?	tervitasin naabrit
uskuma keda? ВЕРИТЬ КОМУ?	usun sind, teid
imetlema keda? mida? ВОСТОРГАТЬСЯ КЕМ?	imetlen Sašat
jälgima keda? mida? СЛЕДИТЬ ЗА КЕМ? ЧЕМ?	jälgin reklaami
segama keda? МЕШАТЬ КОМУ?	ära sega meid, mind
usaldama keda? ДОВЕРЯТЬ КОМУ?	usaldan sõbrannat
kasutama mida? ПОЛЬЗОВАТЬСЯ ЧЕМ?	kasutan sõnaraamatut
mängima mida? ИГРАТЬ ВО ЧТО? ИГРАТЬ НА ЧЕМ?	mängin malet, mängin klaverit
kadestama keda? ЗАВИДОВАТЬ КОМУ?	kadestan venda, neid

OMADUSSÕNA VÕRDLUSASTMED
СТЕПЕНИ СРАВНЕНИЯ ИМЕНИ ПРИЛАГАТЕЛЬНОГО

Algvõrre	Omastav	Keskvõrre omastav + m	Ülivõrre kõige + keskvõrre
ilus suur tume kõrge väike tähtis avar rõõmus vaene kitsas	ilusa suure tumeda kõrge väikse tähtsa avara rõõmsa vaese kitsa	ilusa + m suure + m tumeda + m kõrge + m väikse + m tähtsa + m avara + m rõõmsa + m vaese + m kitsa + m	kõige ilusam kõige suurem kõige tumedam kõige kõrgem kõige väiksem kõige tähtsam kõige avaram kõige rõõmsam kõige vaesem kõige kitsam
<u>aga:</u> tark külm vana pikk paks kurb must	targa külma vana pika paksu kurva musta	targe + m külme + m vane + m pika + m pakse + m kurve + m muste + m	kõige targem kõige külmem kõige vanem kõige pikem kõige paksem kõige kurvem kõige mustem
hea lühike õhuke		pare + m lühe + m õhe + m	kõige parem kõige lühem kõige õhem

PÕHI- JA JÄRGARVUD
КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ И ПОРЯДКОВЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ

Põhiarv	Põhiarvu omastav	Järgarv	Järgarvu omastav
üks	ühe	esimene	esimese
kaks	kahe	teine	teise
kolm	kolme	kolm/a/s	kolmanda
neli	nelja	nelja/s	neljanda
viis	viie	viie/s	viienda
kuus	kuue	kuue/s	kuuenda
seitse	seitse	seitse/s	seitsmenda
kaheksa	kaheksa	kaheksa/s	kaheksanda
üheksa	üheksa	üheksa/s	üheksanda
kümme	kümne	kümne/s	kümnenda
üksteist	üheteistkümne	üheteistkümne/s	üheteistkümnenda
üheksateist	üheksateistkümne	üheksateistkümne/s	üheksateistkümnenda
sada	saja	saja/s	sajanda
tuhat	tuhande	tuhande/s	tuhandenda
miljon	miljoni	miljon/e/s	miljonenda

MILLAL?

Olen sündinud 28. märtsil 1979. aastal.

$2 \cdot 10$ + 8 $1000 + 9 \cdot 100 + 7 \cdot 10$ + 9
 }
 põhiarvu järgarvu põhiarvu omastav järgarvu
 omastav + 1 omastav + 1

Olen sündinud kahekümne kaheksandal märtsil tuhande üheksasaja seitsmekümne üheksandal aastal.

ISIKULISED ASESÕNAD
ЛИЧНЫЕ МЕСТОИМЕНІЯ

kes?	mina	sina	tema	meie	teie	nemad
kelle?	minu oma minu vend oota mind	sinu oma sinu sõber ootan sind	tema oma tema prillid ootame teda	meie oma meie naaber oodake meid	teie oma teie raha ootab teid	nende oma nende töö ei oota neid
kellest?	räägi minust	räägin sinust	ära räägi temast	räägi meist	räägib teist	räägi nendest/ neist
kellele?	ütle minule/ mulle	ütlen sinule/ sulle	ära ütle temale/ talle	räägi meile	räägin teile	räägin nendele/ neile
kellel?	minul on/ mul on	sinul on/ sul on	temal on/ tal on	meil on	teil on	nendel on/ neil on
kellelt?	saad minult/ mult	saan sinult/ sult	sain temalt	saad meilt	saame teilt	sain nendelt/ neilt
kellega?	tutvus minuga	tutvun sinuga	tutvu temaga	tutvus meiega	tutvun teiega	tutvuge nendega

ASESÕNADE KÄÄNAMINE
СКЛОНЕНИЕ МЕСТОИМЕННИЙ

Kääne	A i n s u s					M i t m u s		
Nimetav	mina ma	sina sa	tema ta	see	meie me	teie (te)	nemad nad	need
Omastav	minu mu	sinu su	tema ta	selle	meie	teie	nen/ de	
Osastav	mind	sind	teda	seda	meid	teid	neid	
Sisseütlev	minu/ sse	sinu/ sse	tema/ sse	selle/ sse	mei/ sse	tei/ sse	nen/ de/sse	
Seesütlev	minu/ s	sinu/ s	tema/ s	selle/ s	mei/ s	tei/ s	nen/ de/s	
Seestütlev	minu/ st	sinu/ st	tema/ st	selle/ st	mei/ st	tei/ st	nen/ de/st	
Alaleütlev	minu/ le mulle	sinu/ le sulle	tema/ le talle	selle/ le	mei/ le	tei/ le	nen/ de/le	
Alalütlev	minu/ I mul	sinu/ I sul	tema/ I tal	selle/ I sel	mei/ I	tei/ I	nen/ de/I	
Alaltütlev	minu/ It	sinu/ It	tema/ It	selle/ It	mei/ It	tei/ It	nen/ de/It	
Ilmaütlev	minu/ ta	sinu/ ta	tema/ ta	selle/ ta	meie/ ta	teie/ ta	nen/ de/ta	
Kaasaütlev	minu/ ga	sinu/ ga	tema/ ga	selle/ ga	meie/ ga	teie/ ga	nen/ de/ga	

TAGASÕNAD
ПОСЛЕЛОГИ

on kus?	pane kuhu?	võta kust?
laua all tooli peal klaveri ees kapi taga peegli kohal teleri kõrval akna juures kahe voodi vahel toa keskel	laua alla tooli peale klaveri ette kapi taha peegli kohale teleri kõrvale akna juurde kahe voodi vahele toa keskele	laua alt tooli pealt klaveri eest kapi tagant peegli kohalt teleri kõrvalt akna juurest kahe voodi vahelt toa keskelt

MÄÄRSÕNAD
НАРЕЧИЯ

KUIDAS? КАК?

Генитив
прилагательного+
суффикс

Имя прилагательное			Наречие
palav	palava	+ sti	palavasti (горячо, жарко)
tugev	tugeva	+ sti	tugevasti (сильно, крепко)
selge	selge	+ sti	selgesti (ясно, чётко)
selge	selge	+ lt	selgelt (ясно, чётко)
madal	madala	+ lt	madalalt (низко)
raske	raske	+ lt	raskelt (тяжело)

Исключения !

hea	hästi (хорошо)
lühike(ne)	lühidalt (коротко)

ALUSE JA ÕELDISE ÜHILDUMINE
СОГЛАСОВАНИЕ ПОДЛЕЖАЩЕГО И СКАЗУЕМОГО

ALUS	ÕELDIS		
	Olevik	Lihminevik	
Ta	sõidab, ei sõida	sõitis, ei sõitnud	autoga
Mare	sõidab, ei sõida	sõitis, ei sõitnud	jalgrattaga
Sa	sõidad, ei sõida	sõitsid, ei sõitnud	bussiga
Andrei ja Sergei	sõidavad, ei sõida	sõitsid, ei sõitnud	taksoga
Nad	sõidavad, ei sõida	sõitsid, ei sõitnud	rongiga
Me	sõidame, ei sõida	sõitsime, ei sõitnud	lennukiga
Vanemad	sõidavad, ei sõida	sõitsid, ei sõitnud	hobusega
Mina ja Valja	sõidame, ei sõida	sõitsime, ei sõitnud	laevaga
Sina, Rein ja Riina	sõidate, ei sõida	sõitsite, ei sõitnud	paadiga
Te	sõidate, ei sõida	sõitsite, ei sõitnud	trammiga

VENE PÄRISNIMEDE KIRJUTAMINE EESTI KEELES
ПРАВОПИСАНИЕ РУССКИХ ИМЕН ПО-РУССКИ

I. Puškin, Šura, Saša	Ш - š
Zaitsev, Ziina, Zoja	З - z
Žarkov, Žanna, Žukov	Ж - ž
Tšoganova, Tsvetkova, Tsvetajeva	Ц - ts
Tšernov, Tškalov, Tširkova	Ч - tš
Štšedrin, Radištšev, Leštšenko	Щ - štš
II. Jelena, Andrejev, Jermakov	e - je (sõna algul, täishääliku
Terentjev	ja ъ järel)
Komelev, Sergei, Lebedev	e - e (kaashääliku järel)
Štšokov, Pugatšov, Žoltõi	ë - o (ж, ч, ш, щ järel, teistel
Jolkina, Koroljov, Ruljova	juhtudel - jo)
Jašin, Tanja, Jakovlev	я - ja
Maria, Jevgenia, Jevdokia	я - ia
Jurkin, Miljukov, Jurjev	ю - ju
Iljin, Afanasjev, Koval	ь - (täishääliku ees "j", üle-
	jäänud juhtudel ei märgita)
III. Gorki, Juri, Jevgeni	иӊ - i
Leena, Veera, Niina	
IV. Ussov, Borissov, Tarass	с - ss täishäälikute
	vahel ja sõna lõpus
Mihhailov, Tšehhov, Sedõhh	х - hh

ISBN 998-580-905-X

9 789985 809051